

המשך פעילויות בעקבות הסיפור - כלום במתנה

מאת: פטריק מקדונל
 איורים: פטריק מקדונל
 הוצאה: מטר
 קבוצת גיל: גנים בוגרים

כלום במתנה

מגוון ספרייה

ספריית פינמה

קריאה

טיפ לקריאה משפחתית

ספרים עם מעט מילים מאפשרים לספר סיפור רגשי וחוייתי וללוות את גיבור הסיפור: מה הוא מרגיש? על מה הוא חושב? מתי הוא עצוב ומתי צץ לו רעיון חדש? תוכלו להביט באיורים, להכיר את גיבור הסיפור וחוויותיו, לקשר אותם לחייכם ובעיקר להוסיף משלכם לחוויה שמתוארת במילים מעטות ובאיורים שובי לב!

שיחה

משהו במתנה

האם מוש העניק במתנה לארי רק קופסה ריקה? תוכלו לשוחח על מתנות שאינן נארזות בקופסה: אילו מתנות חינם תוכלו להעניק זה לזה? חבוק? ציור? אולי מילים חמות ואוהבות?

משחק

הספרים שלנו

ניסיתם פעם להקריא ספר בקול של ציפור? אולי יש לכם בבית ספר אדום? תוכלו לשחק במשחק לעידוד קריאה עם הספרים שבבית, ואפילו לקבל תעודה לסיום!

חקר

לעשות כלום

מה קורה כשלא עושים כלום? כדאי לקחת כמה רגעים של שקט, לשבת ולהאזין. מה שומעים? מה רואים? מה מרגישים בגוף? תוכלו לשתף את בני המשפחה בחוויה שלכם ולחשוב יחד: האם באמת לא קורה כלום כשלא עושים כלום?

יצירה

קופסת כלום

גם לכם יכולה להיות קופסת כלום משלכם. קחו קופסה או שקית קרטון, קשטו אותה בניירות, ציורים, מדבקות וקישוטים. בכל פעם שמשעמם אפשר לפתוח את הקופסה, להיעזר בדמיון ולהחליט מה היא מכילה הפעם: אולי יש בה כדור דמיוני שאפשר לשחק בו משחק כדור "בכאילו", אולי סיפור דמיוני שהמצאתם יחד או כל המצאה אחרת שתחליטו.

השראה

פינטרסט

[יצירות, שירים ופעילויות נוספות בפינטרסט של ספריית פיג'מה.](#)

שְׁלוֹב הַסֵּפֶר

הדברים הפשוטים

קסם הפשטות [1] מספר המילים בספר "כלום במתנה" קטן, והאיורים בו מינימליים, וכך מועבר בתחכום ובעדינות הרעיון שלפעמים דווקא מיעוט פרטים עשוי לסייע בהעברת מסרים ערכיים.

"הכי חדיש הכי חדש" [2] כמו מוש, אנו חיים בעולם שיש בו שפע חומרי ומגוון עצום של אפשרויות. עם זאת ילדים משמרים בזיכרונם דווקא את החוויות המערבות קשר משמעותי ופעילות חוזרת עם אדם אהוב: הם נהנים מקריאת סיפור חווייתית, הם נהנים לשחק עם חברים ב"כלום" דמיוני, ומבחינתם מקל עץ פשוט יכול להפוך לשרביט קסמים מרהיב ולהיות מרכזו של משחק משמח וקסום.

תוכלו לשלב את הסיפור בפעילות הגן, כשתרצו להסב את תשומת ליבם של הילדים לחוויות ולהנאות הפשוטות ומלאות הקסם שמצריכות אך ורק דמיון, חברים ורצון

קריאה

קוראים את הסיפור

ספרים עם מעט מלל מאפשרים לאיורים לספר את הסיפור באופן רגשי וחווייתי. ילדים שמתנסים בניצני קריאה יכולים לגלות את הקשר בין הטקסט הנקרא לטקסט הכתוב, לנסות לספר את הסיפור כלשונו ולהצליח בכך.

כדאי לקרוא את הסיפור בקבוצות קטנות, כשלכל ילד עותק משלו. כך יתאפשר לכל אחד לעקוב אחר רצף

משוחחים על הספר

שאלות ניבוי מעוררות הקשבה פעילה של הילדים, לכן נעצור בנקודות המעוררות ציפייה, למשל לפני מפנה בסיפור או לפני התרה של קונפליקט, ונאפשר לילדים להעלות השערה בנוגע להתפתחות העלילה. בסיפור זה ניתן לעצור כאשר מוש תוהה מה אפשר לתת למישהו שיש לו הכול. חשוב שהעצירה תהיה קצרצרה ולא תפגע באסתטיקה של הסיפור.

שאלות הבנה

"מדוע מוש התקשה לבחור מתנה לארי?"

"למה מוש חשב שאפשר לקנות כלום?"

"מתי מוש הבין מה זה כלום?"

אפשר להתבונן יחד בעמוד הריק שבו מוש סוף-סוף מצא כלום ולשאול:

"במה שונה עמוד הזה משאר עמודי הספר?"

"מה בסופו של דבר עשה מוש כדי למצוא כלום?"

"מדוע ארי שמח לקבל קופסה עם כלום?"

"איזו מתנה מוש הציע לארי?"

חברות טובה

"מדוע, לדעתכם, מוש רצה לתת לחבר שלו מתנה?"

"מדוע היה זה יום מיוחד, לדעתכם?"

"באילו עוד הזדמנויות ודרכים אנחנו יכולים לחשוב מה יכול לשמח את חברינו או מה ניתן לעשות למענם?"

מתנות

"תוכלו לשאול:

"מתי אנחנו נותנים מתנות?"

"מתי נוהגים לתת לנו מתנה?"

"האם תוכלו לשתף במתנה משמחת שהכנתם או שהכינו לכם?"

"אילו עוד 'מתנות' שלא קונים בחנות אתם מכירים? אולי עוגה? שיר? ומה עוד?"

עמוד של כלום

"למה אנחנו מתכוונים כשאנחנו אומרים 'כלום'?"
"האם קרה לכם שלא עשיתם כלום?"
"מה הרגשתם כשלא עשיתם כלום?"

חקר

מה קורה כשלא עושים כלום?

מוש וארי נהנו מרגע של כלום והכול. גם אתם תוכלו ליהנות מרגע כזה: דקה של כלום והכול פעילות זו מתאימה לקבוצות קטנות. תוכלו לשבת במעגל ולסכם יחד שבמשך דקה לא עושים כלום, רק יושבים בשקט, חשים וחוקרים: האם באמת כלום לא התרחש? מומלץ לארגן שעון עֶצֶר או שעון חול, כדי שלילדים יהיה סמן למשך הזמן, והם יצליחו להתאפק ולא לשאול מתי עוברת דקה.

בתום הדקה תוכלו לשאול: "אילו צלילים או קולות שמעתם כשעשיתם 'כלום'?" "אילו קולות נשמעו מחוץ לגן ואילו מתוך הגן?" "איך הרגשתם? אילו תחושות היו לכם בגוף? אולי גירוד? דופק מואץ?" "על מה חשבתם? האם דמיינתם משהו?" "על מה הסתכלתם?"

יצירה

לאייר בכמעט כלום

מאייר הסיפור, פטריק מקדונל, מצליח להעביר את עיקר הסיפור במעט צבעים ובאמצעות קווים מועטים. לאחר הקריאה הראשונה תוכלו לחזור אל האיורים ולבחון יחד: "באילו צבעים השתמש המאייר?" "האם הדפים מלאים בפרטים?" "מה הם המחשבות, התחושות והרגשות של הדמויות?"

קריאה

אילו מילים וסימנים מסתתרים באיור?
בכמה מהאיורים ניתן להבחין במילים ובסימנים מוסכמים שדרכם מצליח המאייר, שהוא גם הסופר, להעביר מסרים. כך, למשל, כאשר מוש אינו יודע מה לקנות לארי, הוא מצייר סביב ראשו מעגל של סימני שאלה. באמצעותם הוא מצליח להמחיש שהשאלה מאוד מעסיקה את מוש. במפגשים הנוספים עם הספר כדאי לחזור ולבדוק אילו מילים וסימנים מצויים באיורים, ומה ניתן ללמוד מהם.

העשרה

מתנה לאימא

בסיפור "מתנה לאימא" תני מתמודד עם בעיה דומה: איזו מתנה להביא לאימא? כמו מוש, גם הוא מוצא פתרון: הוא מכין ארגז גדול ומטפס עליו כדי לחבק את אימא. חשוב שבתיווך לילדים נקדם חשיפה לקשרים הללו. כך נוכל לבסס ולקדם הבנה וכן לטפח יכולת השוואה בין טקסטים ספרותיים כניצני אורינות ללמידה הפורמלית בהמשך. להרחבה: "מתנה לאימא", אתר ספריית פיג'מה.
[להעשרה: השידור "מילות יחס בואו נכיר", מערכת השידורים הלאומית.](#)

שמע

השיר "מה עושים העצים" ("אני שואל") מאת ע. הלל.
הילד בשירו של ע. הלל מודה כי הוא לא עושה כלום, ומתוך אותו כלום מצטמחות להן שאלות, בדיוק כמו שמוש הצליח למצוא פתרון רק כאשר רבץ בשקט ובלי לזוז. זוהי הזדמנות נפלאה להכיר לילדים את השיר. ["מה עושים העצים?" \("אני שואל"\) מילים: ע.הלל, לחו: נעמי שמר, ביצוע: אילנית.](#)

העֶשְׂרָה

עוצרים למחשבה

זמן בהייה או זמן שהייה של ילדים מתפרשות לעיתים כחוסר מעש, אך, למעשה, הן מסייעות לתהליכים מחשבתיים.

להעשרה [תלומות בהקיץ משפרים מחשבה יצירתית.](#)

ומה בגן? חשוב מאוד לארגן את המרחב באופן שיאפשר זמן פעילות לצד זמן רוגע.

להעשרה [סרטון מהמרחב הפדגוגי גנ"י: איזון בין מרחבי רוגע למרחבי פעילות בגן.](#)

---

www.pjisrael.org עוד פעילויות באתר ספריית פיג'מה